

Minnesanteckningar för Miljö- och klimatrådet

Tid Torsdag den 19 maj 2022, kl 18 - 20

Plats Teams och Alcea-huset

Närvarande Enligt bifogad närvarolista

Sekreterare

.....
Jenny Karlsson

Ordförande

.....
Isa Wiman (C)

Justerande

.....
Conny Söderström (M)

Närvarolista

Parti	Ledamöter	Närvarande	Ej närvarande	Ersättare
C	Isa Wiman, ordförande ¹	x		
M	Conny Söderström ²	x		
V	Golriz Kamangar ³		x	
	Representanter föreningar/byalag			
	Helena Wänerstrand, Naturskyddsföreningen Österåker		x	
	Maria Olausson, Naturskyddsföreningen Österåker	x		
	Mats Olsson, LRF		x	
	Ingela Martinsson, Friluftsförbundet i Österåker		x	
	Jakob Valentin, Österåkers scoutkår	x		
	Anders Bengtsson, Trälhavets båtklubb	x		
	Helen Dömstedt, Trälhavets båtklubb	x		
	Joakim Jonsson, Österåkers sportfiskeklubb		x	
	Jan Höglund, Österåkers sportfiskeklubb	x		
	Michaela Lundell, Orienteringsklubben Österåker		x	
	Sara Annmo, Svenska kyrkan		x	
	Bo Hedenstedt, Österåkers hembygds- och fornminnesförening		x	
	Paul Sellman, Företagarna i Österåker		x	
	Anne Rosbäck STF Stockholm Nordost		x	
	Övriga närvarande	Funktion		
X	Jenny Karlsson	Hållbarhetsstrateg, Österåkers kommun		
X	Magnus Emanuelsson	Projektledare, Roslagsvatten		
X	Malin Lidbaum	Miljöingenjör, Roslagsvatten		
X	Markus Andersson	Miljöplanerare, Österåkers kommun		

MKR § 1

Mötets öppnande och val av justerare

MKR-rådets beslut

MKR-rådet utser Conny Söderström till justerare.

Sammanfattning

Ordföranden föreslår att Conny Söderström utses till justerare.

MKR § 2

Fastställande av dagordning

MKR-rådets beslut

Dagordningen fastställs.

MKR § 3

Presentationsrunda

Alla deltagare presenterar sig.

MKR § 4

Info om projekt nya reningsverket i Margretelund

Magnus Emanuelsson och Malin Lidbaum berättar om arbetet

Projektet är nu inne i detaljprojektering. Byggstart beräknas till april 2023 och drift till sommaren 2026. Ett nytt reningsverk byggs bredvid gamla reningsverket, som sedan rivs.

Har ett tillstånd för ett reningsverk som klarar rening för 57 000 personer, vilket redan är i taket för behovet 2026. Därför pågår arbete med en ny tillståndsansökan för att bygga ut verket till ökad kapacitet (97 000 personekvivalenter).

Verket får en ny teknik för slamavskiljning (MBR) som tar mindre plats och minskar mängden slam som behöver transporteras med hälften.

Gällande miljöfrågor så är störningar till omgivning i form av transporter, lukt och buller prioriterat, liksom en god dialog med intressenter. Tittar också på klimatanpassning (verket ska klara en havsnivåhöjning på + 2,7 m enligt krav från myndigheter), resurs- och energieffektivitet samt självförsörjning. Exvis tittar man på att spillvärme från verket ska utnyttjas till fjärrvärme. Anläggningen kommer att certifieras enligt CEEQUAL nivå Very good. Verket ska bidra till att vattenförekomsten Trälhavet kan nå god ekologisk och kemisk

status. Finns en mätpunkt som verket bedöms utifrån. (Fler mätpunkter finns, men bara en för att bedöma att tillståndskraven hålls). Man tittar på flödesmodeller för skärgården utanför för modellera påverkan.

En reflektion är hur det vi gör "uppströms" i samhället reflekterar sig i avloppsslammet. Exvis att man kunde beräkna hur covid-smittan spred sig utifrån mätningar av virushalt i avloppsvattnet.

Detta skulle kunna användas för andra ämnen också. Tex göra en kampanj kring hur vi som privatpersoner kan minska kadmium-halten i slammet (och därmed i naturen) genom att inte slänga fimpar, tvätta färg eller kasta batterier i avlopp. Och sen mäta effekterna. Ett sätt att visa hur det vi gör som privatpersoner bidrar...

Frågor från deltagarna samt svar:

F: Kommer det fortfarande finnas utrymme för båtplatser utanför verket som planerat?

S: Ja det finns kvar i planerna. Roslagsvatten följer korridorer för att ha kvar framtida möjligheter.

F: Blir det mer eller mindre transporter?

S: Ungefär samma vid full kapacitet (97 000 PE), pga mindre slam/person men fler personer.

F: Har Henriksdal sett god effekt på rening av mikroplast med MBR? Renas Pfas?

S: Ja, MBR renar alla partiklar bättre än nuvarande teknik. Tar inte PFAS, bara partiklar.

F: Hur går det med testningen av slambehandling till biokol (HTC-tekniken)?

S: Tittar på olika alternativ, men har ännu inte beslutat, kan fortfarande bli klassisk röt-kammare med med anaerob teknik som minskar slammängder och tar tillvara på energin i form av värme och el..

F: Varför valde man bort Svinninge som alternativ för reningsverket?

S: Det var alldeles för dyrt och skulle ta mycket längre tid att bygga. Vi har behov av utökad kapacitet redan idag.

F: Kan rötgas från slam göras till fordonsgas?

S: Nej det skulle kräva en 4-5 ggr större anläggning (minsta kapacitet för sådan teknik)

F: Vad har ni för planer på avsättning för slam?

S: Full återvinning av slammet (avsättning på åkrar och som täckmaterial) samt minst 60% återvinning av fosfor. Allt slam Revaq-certifieras (kontrolleras för renhet) redan idag.

MKR § 5

Info om projekt våtmarksåtgärder i Österåkers kommun

Markus Andersson berättar om aktuella vattenvårdsprojekt i Österåker och varför våtmarker är viktiga.

Film om åtgärder i Isättrabäcken.

Slussen: Ny fisktrappa anläggs. Positivt är också att vattenflöden kommer kunna regleras mer effektivt. Det har varit problem med höga vattennivåer under bygget trots att man vidtagit åtgärder, pga exceptionellt högt vattenstånd. Länsstyrelsen granskade och konstaterade att kommunen hållit tillstånd.

Skräpet som samlas upp nedströms ska samlas in. Skummet som bildats är ett naturligt fenomen och ofarligt. Extra mycket på grund av höga flöden.

Våtmark vid Österåkers kyrka: Kyrkan håller i samverkan med bla kommunen på att anlägga en våtmark.

Ny våtmark vid Dyvik: Lekplats både för gäddor och gös samt grodor.

Våtmarker viktiga som koldioxidsänkor, buffrar för höga vattenflöden, håller vatten vilket minskar risk för torka, hyser rikt växt- och djurliv, renar från näringsämnen dvs minskar övergödning...

Kommentarer från deltagare:

- Gör gärna nyheter och informera om det positiva som görs. Berätta gärna mer om varför våtmarker är viktiga, många känner inte till eller tänker inte på det.

MKR § 6 -7

Diskussion om att engagera invånare i klimatomställningen Info om aktuellt inom kommunens miljö- och hållbarhetsarbete

Utgick pga tidsbrist.

MKR § 8

Miljö- och klimatarbete i föreningarna

Österåkers sportfiskeklubb:

Berättar om ett flertal åtgärder som gjorts och planeras framför allt i Smedbyån och Isättrabäcken men även exempelvis i biflöden till Solbergasjön. Ett exempel är att massor av öringar ska inplanteras, Smedbyån ska renas och få fler lekplatser i form av grus och vandringshinder avlägsnas..

Inga fler hann berätta pga tidsbrist.

Inkommet via mail

Friluftsförbundet:

Under våren har vi varit värdar för en utbildning av nya barnledare för t.ex Skogsmulle. Kursdeltagare från ett stort område runt om i Mälardalen kom till oss under två helger i början av maj. Det var extra roligt att kunna hålla kursen här i vår lokalavdelning. Vi höll till i skogsbacken ovanför sporthallen och fick låna lokal i Hacksta av Orienteringsklubben vilket vi är mycket tacksamma för!

I lördags (14 maj) anordnade vi Friluftsstegen. Vi visade upp våra olika grenar och besökarna fick prova på allt från paddling, klättring, mtb-cykling och tipspromenad för barn. Vi anordnade också magnetfiske i kanalen och fick upp en del skrot. Det blev mycket lyckat med många besökare.

Svenska kyrkan:

Har miljöcertifierats enligt kyrkans miljöcertifiering. Den baserar sig på Svensk miljöbas och liknar ISO-certifieringen men har inslag av kyrkans värdegrunder och områden. Processen är uppdelad i tre steg där kraven hårdnar allt eftersom. Varje steg beräknas ta runt två år att genomföra och nu ska vi gå vidare in i steg 2 i höst.

MKR § 9

Planera nästa möte

Punkten som ej hanns med "Diskussion om att engagera invånare i klimatomställningen" skjuts till nästa möte.

Tjänstepersoner kollar om aktuella strategier eller planer kan komma till remiss via rådet i första hand, i andra hand att rådet får information och möjlighet att ställa frågor.

I övrigt uppmanas deltagare att anmäla önskemål om agenda till Jenny Karlsson via mail.

MKR § 8

Övriga frågor

Vad är rådets syfte?

Svar: Se info om rådet på kommunens hemsida:

www.osteraker.se/kommunpolitik/kommunensorganisation/radgivandeorgan

Här hittas också anteckningar.
